

εἰς τὰς Ἰνδίας ὁδόν, πάντες δὲ ἐφαντάζοντο
 ἑθνηταύτης τοιαύτης ἀνακάλυψιν ἐμελλε νὰ φέρη
 εἰς τὴν Αὐστρινίαν. Διὸ φιλοτιμούμενος πάλιν ὁ Κο
 λόμβος νέαν πρότεινεν ἐκστρατεῖαν, ἣ δὲ Ἰσπανία
 ἐκ μέσου πάντα τὰ ἐμπόδια. Τῇ 11 Μαΐου
 1502 ἀπέλυτο ὁ στόλος ἐκ τῶν Γαδεΐρων ὑπὸ
 ἐπιστατῶν καράβων συγκείμενος. Ὁ διευθύνων αὐτὸν
 εἰπεῖς τότε νὰ περιέλθῃ ὅλην τὴν γῆν· ἀλλ' ἡ δόξα
 αὐτῆς ἀπεταμειύετο εἰς τὸν Μιχαλάον. Ἀν ἐπετύ
 χονε τοῦλάχιστον κατὰ τὰ ἄλλα ὁ Κολόμβος! ἀλλ'
 ἐπαρμένη ἐσπούδαζεν, ὡς φαίνεται, νὰ καταστήσῃ
 ὑπερὰ, ὡς ἐνδέχεται, τὰ ἔσχατα τῆς ζωῆς του πολλα
 πλοῦντα τὰς συμφορὰς, ὥστε διὰ νὰ ἐξυψώσῃ μίλι
 οὐκ τὸν χαρακτήρα του· ἐπειδὴ οὐδέποτε τοσοῦτον
 μεγαλύνεται ὁ ἄνθρωπος ὅσον ὅταν παλαίῃ ἀμέσως
 ἐπὶ τῆς δυστυχίας.

Παραπλίων τὴν Ἰσπανικὴν ὁ Κολόμβος ἐξήτησεν ἐξ
 ἀρχῆς αὐτόθεν ἐν πλοῖον· ἀλλὰ τῷ ἀπηγόρευσαν καὶ
 νὰ ἀποδοῖσθαι εἰς τὴν ξηρὰν. Κατὰ τῆς σκληρότητος
 αὐτῆς ἐνόγγυσεν πικρῶς πρὸς τὴν Κυβερνήτην, μεμφό
 μενος ὅτι κινδυνεύοντων αὐτοῦ καὶ τῶν συγγενῶν δι
 ατῶν υἱῶν καὶ ἀδελφῶν· ἐκώλυετο νὰ προσπελάσῃ
 εἰς τοὺς λιμένας ἐκεῖνους, τοὺς ὁποίους διὰ τοῦ ἰδί
 ου αἵματος ἀνεκάλυψεν, ὅθεν ἐβίασθη νὰ ἀνταγωνίζηται
 ἐπὶ τὴν τρικυμίαν καὶ τοὺς σίφωνας ἐξήκοντα ὅλας
 αἰῶνας «Τοιαῦτ' ὑπάρχει ἡ τύχη μου, ἔλεγε πρὸς
 τοὺς βασιλεῖς, ὥστε εἰκοσιν ἔτη ὑπηρεσίας καὶ κόπων
 καὶ κινδύνων οὐδ' ὅπως οὖν με ὠφέλησαν! διὸ οὕτ
 ως ἐμμελὶς κατέχω εἰς τὴν Καστίλιαν· ἂν δὲ θέλω νὰ
 γῶ καὶ νὰ ἀναπαυθῶ, πρέπει νὰ καταφύγω εἰς ξε
 νῶν, ἢ καπηλεῖον, ἀλλὰ καὶ τοῦτο σπανίως δύ
 ναι νὰ πράξω διὰ χρημάτων ἔλλειψιν!»

«Εἰς δὲ τὰ παράλια yaraguas ἡ πληγὴ μου ἤνοιξε
 πάλιν, καὶ ἐπὶ 9 ἡμέρας ἦσαν ἀπηλπισμένοι νὰ με
 ἐπισώσωσιν. Οὐδέποτε ἡ θάλασσα ἐράνη τοσοῦτον θυε
 λώδης, καὶ σχεδὸν ἐρυθρὰ ὡς λέβης βράζων ἐπὶ μεγάλου
 πυρός. Ὁ οὐρανὸς ἔκαιεν ὡς κάμινος δι' ὅλης μιᾶς ἡμέ
 ρας καὶ νυκτὸς καὶ ἐξετόξευε φλογεράς ἀκτίνας, αἱ δὲ
 ἀναιδοὶ αὐτοῦ ἐπέστηκτον τοσοῦτον μανιώδεις, ὥστε
 τὰ πλοῖα ἐκινδύνεον νὰ καταποντισθῶσιν αὐτὰνδρα» (1)

Ἐν τούτοις ὁ Κολόμβος συμβούλευσε τὸν νομάρχην
 τῆς Ἰσπανικῆς νὰ ἐμποδίσῃ τὸν στόλον, ὅστις ἐμελ
 λεν νὰ ἐκπλεύσῃ φέρων εἰς Ἰσπανίαν τὸν ἐχθρὸν αὐτοῦ
 Bobadilla· ἀλλ' ἡ μὲν πρότασις αὐτοῦ κατεφρονήθη,
 ἡ δὲ Bobadilla ἀποπλεύσας κατεποντίσθη ὑπὸ τῆς
 καταιγίδος μετὰ πάντων τῶν συνεταίρων αὐτοῦ καὶ
 τῶν θησαυρῶν. Μόνον δ' ἐν πλοῖον διεσώθη ἐκ πάντων
 οἱ μετακομίζον τοῦ Κολόμβου τὰ χρήματα. Ὅθεν καὶ
 οἱ ἱστορικοὶ τοῦ καιροῦ ἐκείνου ὡς φανεράν τοῦ Θεοῦ
 ἀποστολὴν ἐθεώρησαν τὸ συμβεβηκός.

Κτίσας κατάστημα ἐπὶ τῶν παραλίων τῆς χώρας
 αὐτῆς, τὴν ὁποίαν ἐξελάμβανεν ὡς τὴν χρυσὴν χιρ
 κήνην, ἐκίνησε καθ' ἐαυτοῦ τὴν λύσαναν παντων τῶν
 ἀποχθόνων· διότι οὐ μόνον τὰς οἰκοδομὰς συνελθόντες
 ἐρρυθμαδὸν πανταχόθεν κατηδάρισαν, ἀλλὰ καὶ πληθος

Ἰσπανῶν ἀπηνῶς κατέστραξαν, στήθεα δὲ αὐτῶν περιερέ
 ροντο μετὰ ἐσθῆς καὶ θυροῦ. Ἐντούτοις ἡ θάλασσα συνε
 τριβετο εἰς τὴν ἀκτὴν ὡς βουδὸν ἀφρώδης, ἡ δὲ ἀνεμο
 ζαλὴ ἐπολλαπλασίαζε τῆς βροντῆς τὸν βόμβον. Οὐδεμί
 α σωτηρίας ἐλπίς ὑπελείπετο· ὁθεν ἀναβάς, λέγει, εἰς τὸν
 ὑψηλότετον τόπον μεταίως ἐπεκαλούμην τοὺς τέσσαρας
 ἀνέμους πρὸς βοήθειάν μου· οἱ κυβερνῆται ἀπαντες ἐθρή
 νουν περὶ ἐμέ, ἐγὼ δὲ ἀποκοιμηθεῖς, ἐν ᾧ ἐκ βάρους
 ἐνεστέναζον, ὠνειρεύθην δι' ἤκουον φωνὴν τινα συμ
 παθητικὴν ταῦτα πρὸς ἐμέ λέγουσαν· «Μωρὲ, εὐσπίσε
 καὶ δυσκίνησε εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Θεοῦ πάντων τῶν
 ἀνθρώπων! Τὶ πλέον ἐπραξεν αὐτὸς ὑπὲρ τοῦ Μω
 σέως καὶ τοῦ Δαβὶδ; Ἀφ' οὗτου ἐγεννήθης ἐφρόντισε
 συντόμως ὑπὲρ σοῦ, ὅτε δὲ ἐφθασας εἰς τὴν παρ' αὐτοῦ
 προσδοκωμένην ἡλικίαν, ἠδύκχησε νὰ ἀντηχῇσθαι τὸ ὄνο
 μα σου καθ' ὅλην τὴν γῆν· σοὶ ἔδωκε τὰς Ἰνδίας, τὴν
 πλουσιωτάτην τοῦ κόσμου χώραν, οὐδὲ τὰς διεμοίρσας
 εἰς ὅσους ἤθελες· διότι εἶχες λαβὼν παρ' αὐτοῦ τὴν κα
 τὰ τοῦτο ἐξουσίαν. Αὐτὸς σοὶ παρέδωκε τὰς κλεῖς τῶν
 πυλῶν τοῦ ὠκεανοῦ κεκλεισμένων δι' αὐτῶν ἰσχυρῶν
 μέχρι τοῦδε. Ὑπήκουσαν εἰς τὰς διαταγὰς σου ἀπέραντοι
 ἐπαρχίαι καὶ ἀπέκτησας δόξαν ἀθάνατον μετὰ τῶν
 θνητῶν. Τὶ πλέον ἐπραξεν, ἐπαναλαμβάνω πάλιν, ὁ Θεὸς
 ὑπὲρ τοῦ Δαβὶδ, τὸν ὁποῖον ὕψωσεν ἐκ τῆς τάξεως ἀπλοῦ
 ποιμένος εἰς τῆς Ἰουδαίας τὸν θρόνον; Ἐπάνειλε εἰς
 τὸν Θεὸν σου, ἀναγνώρισεν τὰ σφάλματά σου καὶ τὴν
 αὐτοῦ ἀγαθότητα. Τὸ γῆρας δὲν βέλει σ' ἐμποδίζει νὰ
 κατορθώσῃς μεγάλα πράγματα· ἔχεις ἐτι εἰς τὰς χεῖ
 ρας τοὺς λαμπροτάτους κλήρους. Ὁ Αβραάμ δὲν ἦτο
 ἑκατοντοῦτης καὶ ἐπέκεινα, ὅτε ἐγέννησε τὸν Ἰσαὰκ·
 Τίς σὲ ἐλύπησε τοσοῦτον; ὁ Θεός, ἡ δὲ κόσμος. Ὁ Θεὸς
 διατηρεῖ πάντοτε ὅσα ἔδωκε προνόμια, οὔτε ποτὲ ἀθετεῖ
 τὰς ὑποσχέσεις του, οὔτε λέγει μετὰ τὴν ὑπηρεσίαν
 ὅτι ὁ ἄνθρωπος δὲν ἠκολούθησε τὸν σκοπὸν του, καὶ δι
 ἀλλῶς διανοεῖτο ταῦτα, ἀλλὰ πράττει ὡς λέγει. Ἰδοὺ
 τί ὑπὲρ σοῦ ἐπραξεν ὁ Θεός. Δεῖξον ἡμῖν ὁποῖαν εὐγνω
 μοσύνην ἔλαβες καὶ παρὰ τῶν ἀνθρώπων, τοὺς ὁποίους
 μετὰ τοσοῦτων μόχθων ὠφέλησας. Μὴ φοβῶ καὶ πίσ
 τευσ, διότι πάντες οἱ πειρασμοὶ ὑπάρχουσιν εὐλόγως
 ἐκ χειραγωγείας ὡς ἐπὶ μαρμαροῦ»

Τὸ τεμαχίον τοῦτο ἀναμνηστικὸν τὰ πάθη καὶ τὴν
 υπομονὴν τοῦ Ἰωβ ἐνταυτῷ δὲ καὶ τὴν φράσιν Ἰωάννου τοῦ
 χρυσοστόμου ὑπερβαίνει ὥστε ὅσα ἐκτὸς αὐτοῦ πάντες
 οἱ ἄλλοι τῆς ἐκκλησίας ποτεῖες ἐγραψαν. Οὐδέποτε
 εὐχλωτοτέρα φωνὴ ἤχησεν εἰς τὰ ὅτα τῶν βασιλέων
 ἐγκαλούσα αὐτοὺς ὡς ἀχαρίστους. Ψυχὴ τοσοῦτον δι
 ακαῆς δὲν ἐδύνατο νὰ ἐκφράσῃ τοὺς πόνους τῆς αἰ
 μῆς διὰ ποιητικῶν στεναγμῶν καὶ ὑψιπετοὺς φαντα
 σίας...

Ανῆλθον τέλος ὁ Κολόμβος διὰ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν Εὐ
 ρώπην. Ἀνεχώρησα, λέγει, ἐν ὀνόματι τῆς ἁγίας Τριάδος
 τὴν νύκτα τοῦ πασχα μετὰ δύο πλοίων ἀφωπλισμένων,
 σαρκῶν καὶ φορόντων πλειότερες τρύπας παρὰ τὴν κυ
 ψίλην, καὶ ἄντι ἐφοδίων διὰ νὰ περάσω 2,000 λέγας
 θαλάσσης καὶ ν' ἀποθάνω καθ' ὁδόν μετὰ τοῦ υἱοῦ μου,
 τοῦ ἀδελφοῦ καὶ τοσοῦτων ἀνδρείων συνεταίρων; ...

Ἐπειτα ἀποβλέπων προφητικῶς εἰς τὸ μέλλον τῆς
 ἀνακαλυφθείσης χώρας ποσέθηκε τὰ ἐξῆς.

«Ὁ ἡγμὼν (Cacique) τῆς Βεράγας εἶχε πολλὴν χρυ

(1) Τοιαῦται συμβαίνουσιν αἱ τρικυμίαι περὶ
 τῶν τροπικῶν.